

niet gebiedseigen activiteiten (met uitzondering van vliegtuiglawaai) zoveel mogelijk te worden voorkomen. Binnen stiltegebieden geldt een maximum geluidsniveau met de mogelijkheid van een provinciale ontheffing onder voorwaarden, zoals vastgelegd in de provinciale milieuverordeningen. Ingevolge de in het geding zijnde milieuverordening van de Provincie Noord-Holland hoeven ten aanzien van bevoegdheden van organen van het rijk – zoals de vaststelling van het in het geding zijnde tracébesluit – de grenswaarden die gelden voor stiltegebieden niet in acht te worden genomen en hoeft geen rekening te worden gehouden met de richtwaarden.

Ook wat het betoog van een van de appellanten aangaat dat onvoldoende vaststaat dat de vereiste compensatie ingevolge de Boswet (herplantplicht) zal plaatsvinden slaagt niet, omdat de bepalingen van de Boswet over herplant strekken tot het behoud van het bosareaal – in dit geval het Amsterdamse Bos – en niet tot bescherming van de belang van betrokken appellant in haar hoedanigheid van huurster van kantoorruimte in de desbetreffende omgeving. Het betoog van appellant kan ingevolge artikel 1.9 van de Chw niet tot vernietiging van het tracébesluit leiden.

Ook de beroepsgrond van een van de appellanten omtrent ontoereikende compensatie ingevolge de Boswet faalt. Volgens de Afdeling zijn de te treffen compensatiemaatregelen toereikend. Uit hetgeen appellant in dit verband heeft aangevoerd kan niet worden afgeleid dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de in het tracébesluit vastgestelde wijze van compensatie toereikend is. En dan ten slotte nog het betoog van een aantal appellanten dat niet vaststaat dat voor de uitvoering van het tracébesluit een Ffw-ontheffing kan worden verleend. Conform haar vaste jurisprudentie in dit verband oordeelt de Afdeling dat vragen of voor de uitvoering van het tracébesluit ten aanzien van de in het gebied aanwezige soorten een vrijstelling geldt, dan wel ontheffing krachtens de Ffw nodig is en zo ja, of deze ontheffing kan worden verleend, aan de orde dienen te komen in een procedure op grond van de Ffw. Het gaat hier om gescheiden sporen. Dit laat onverlet dat de minister het tracébesluit niet mocht nemen indien en voor zover op voorhand viel aan te nemen dat de Ffw aan de uitvoerbaarheid van dat besluit in de weg staat. Appellanten

hebben niet aannemelijk gemaakt dat het flora en fauna onderzoek zodanige gebreken of leemten vertoont dat de minister zich hierop niet had mogen baseren. Hetgeen zij aanvoeren, geeft volgens de Afdeling dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat de minister zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat de Ffw niet op voorhand aan de uitvoerbaarheid van het tracébesluit in de weg staat.

J.M.I.J. Zijlmans

Ruimtelijke ordening

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
21 december 2011, nr. 201012168/1, LJN BU8860
(mr. Van Sloten)
Noot J.S. Haakmeester

Bestemmingsplan. Onderzoek. VNG-brochure 'Bedrijven en milieuzonering'. Bestaande bedrijven.

[Wro art. 3.1]

De gemeenteraad van de gemeente Buren heeft het bestemmingsplan "Lienden" vastgesteld, waarin voor een hoveniersbedrijf een conserverende bestemming is opgenomen. De VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" is bedoeld voor situaties waarin nieuwe bedrijfsactiviteiten of woningbouw worden toegestaan en niet voor de toetsing van hinder door bestaande bedrijfsactiviteiten. Bij de afweging van de gevolgen van het plan heeft de gemeenteraad de hinder die door het hoveniersbedrijf wordt veroorzaakt, beoordeeld aan de hand van de afstanden uit de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering". De Afdeling stelt vast dat bij bestaande bedrijven moet worden beoordeeld of de consoliderende bestemming, gelet op de gevolgen van de bedrijfsactiviteiten, in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De afstanden uit de VNG-brochure geven daarbij een indicatie van de mate van hinder. Om die reden moeten de afstanden uit de VNG-brochu-

re in de motivering van het besluit worden betrokken. De Afdeling bevestigt haar uitspraak van 25 juni 2003, nr. 2002033621/1.

Uitspraak in het geding tussen:
[appellanten] (hierna tezamen en in enkelvoud: [appellant]), wonend te Lienden, gemeente Buren, en
de raad van de gemeente Buren,
verweerder.

1. Procesverloop

Bij besluit van 26 oktober 2010 heeft de raad het bestemmingsplan "Lienden, [locatie]" (hierna: het plan) vastgesteld.

Tegen dit besluit heeft [appellant] bij brief, bij de Raad van State ingekomen op 14 december 2010, beroep ingesteld.

De raad heeft een verweerschrift ingediend.

De raad en [appellant] hebben nadere stukken ingediend.

De zaak is door een meervoudige kamer van de Afdeling verwezen naar een enkelvoudige.

De Afdeling heeft de zaak ter zitting behandeld op 9 november 2011, waar (...; red.).

2. Overwegingen

2.1. Het plan heeft betrekking op het ter plaatse gevestigde [hoveniersbedrijf] en voorziet in het leggen van de bestemming "Bedrijf-Hoveniersbedrijf". Ook wordt met het plan beoogd een nieuw bijbehorend bedrijfsgebouw mogelijk te maken. [appellant] kan zich niet met het plan verenigen.

2.2. [appellant] stelt dat ten onrechte geen vooroverleg is gevoerd met de diensten van de provincie Gelderland die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening (hierna: de provincie). Hij betoogt dat de raad zonder onderbouwing heeft gesteld dat vooroverleg met de provincie niet nodig was.

2.2.1. De raad betoogt dat in het bestemmingsplan is vermeld dat de provincie niet bij het vooroverleg is betrokken omdat het gaat om een reguliere lokale ontwikkeling, waarbij slechts een lokaal belang aanwezig is. De raad stelt zich op het standpunt dat deze handelwijze in overeenstemming is met de door de provincie geuite wensen over het voeren van vooroverleg.

2.2.2. Ingevolge artikel 3.1.1, eerste lid, van het Bro, voor zover thans van belang, pleegt het bestuursorgaan dat belast is met de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg met de besturen

van betrokken gemeenten en waterschappen en die diensten van provincie en Rijk die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

Ingevolge het tweede lid van dit artikel kan het college van gedeputeerde staten bepalen dat onder bepaalde omstandigheden of in bepaalde gevallen geen overleg is vereist met de diensten van provincie die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening.

Bij brieven van 5 juni 2008 en 22 oktober 2009 heeft het college van gedeputeerde staten van Gelderland de colleges van burgemeester en wethouders van de Gelderse gemeenten geïnformeerd over de werkwijze onder de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (hierna: de Wro), respectievelijk de betrokkenheid van de provincie bij gemeentelijke procedures onder de Wro. Daaruit blijkt dat het provinciebestuur bij plannen van lokaal belang geen rol voor de provincie weggelegd ziet en overleg met de provincie niet vereist acht. Gelet op de aard van het plan heeft het gemeentebestuur zich in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat het hier een dergelijk geval betreft.

Nu van de zijde van het provinciebestuur te kennen is gegeven dat in gevallen als deze, waarin geen provinciaal belang aan de orde is, geen overleg is vereist, heeft het gemeentebestuur kunnen afzien van het vooroverleg als bedoeld in het eerste lid van artikel 3.1.1 van het Bro. De Afdeling verwijst ter vergelijking naar haar uitspraak van 6 april 2011 in zaak nr. 201001239/1/R2.

2.3. [appellant] stelt dat het plan niet voldoet aan de Dorpsvisie Lienden 2009 (hierna: de dorpsvisie). [appellant] betoogt dat de vestiging van een hoveniersbedrijf niet in overeenstemming is met deze dorpsvisie.

2.3.1. De raad stelt zich op het standpunt dat het plan niet in strijd is met de dorpsvisie. Daartoe heeft de raad erop gewezen dat het verbeteren van de ruimtelijke uitstraling van Lienden het belangrijkste doel van de dorpsvisie is en dat het plan aan dit doel beantwoordt nu dit voorziene bedrijfsgebouw oude bedrijfsbebouwing vervangt en maakt dat de machines van het hoveniersbedrijf niet meer buiten hoeven te worden gestald.

2.3.2. De Afdeling overweegt dat de raad er terecht op heeft gewezen dat de dorpsvisie zich met name richt op de verbetering van de ruimtelijke uitstraling en kwaliteit van Lienden. Het standpunt van de raad dat het plan om genoemde redenen beant-

woordt aan dit doel is niet bestreden en acht de Afdeling niet onredelijk. Gelet hierop heeft de raad niet ten onrechte het standpunt ingenomen dat het plan niet in strijd is met de dorpsvisie.

2.4. [appellant] stelt dat ten onrechte geen schaduwstudie is gemaakt, nu de bebouwing van het hoveniersbedrijf de zoninval in zijn tuin ernstig zou kunnen beperken. [appellant] voert aan dat de maximale toegestane hoogte van de loods van het hoveniersbedrijf, die ruim acht meter bedraagt, niet noodzakelijk is voor het stallen van de door het hoveniersbedrijf gebruikte machines en dat die hoogte niet passend is in de omgeving. 2.4.1. De raad heeft het standpunt ingenomen dat de loods gezien de voorziene situering slechts in beperkte mate schaduwghinder door [appellant] zal veroorzaken en dat daarom een schaduwstudie niet nodig is. Voorts acht de raad de loods passend in de omgeving en de toegelaten hoogte redelijk gezien de beoogde functie. De raad heeft daarom aan de bezwaren van [appellant] minder gewicht toegekend dan aan de met de loods gediende belangen.

2.4.2. Ingevolge artikel 3.2.3 van de planregels in samenhang met de verbeelding bedraagt de maximaal toegestane goothoogte van de loods 4,3 meter en de maximaal toegestane nokhoogte 8,2 meter.

Door [hoveniersbedrijf] is naar voren gebracht dat deze goothoogte noodzakelijk is om machines in de loods te kunnen stallen en om vrachtwagens doelmatig te kunnen laden en lossen. De nokhoogte van 8,2 meter is, aldus [hoveniersbedrijf], nodig om een verdieping in de loods te kunnen maken voor opslag. Deze stellingen komen de Afdeling niet onaannemelijk voor. Gelet hierop bestaat geen grond voor het oordeel dat de in het plan toegelaten goot- en nokhoogte geen redelijk doel dienen.

Wat betreft de schaduwghinder neemt de Afdeling het volgende in aanmerking. Door [hoveniersbedrijf] is onweersproken gesteld dat het stuk grond waar [appellant] vreest deze hinder te zullen ondervinden, weliswaar bij deze laatste in gebruik is, maar, althans voor een deel, eigendom is van [hoveniersbedrijf]. Voorts is van belang dat, zoals de raad heeft gesteld, dit stuk grond ten westen van de voorziene loods ligt, zodat de schaduwghinder als gevolg van deze loods zich alleen in een deel van de ochtend zal voordoen. Daarbij komt dat het voorgaande bestemmingsplan langs een deel van het stuk grond bebouwing toeliet met

een nokhoogte van 6 meter, waardoor daar al schaduwghinder kon optreden. Onder deze omstandigheden kon naar het oordeel van de Afdeling worden afgezien van een nader onderzoek naar de schaduwghinder van de loods.

Voor het betoog van [appellant] dat een loods met een goot- en nokhoogte als voorzien niet passend is in de omgeving ziet de Afdeling onvoldoende grond, nu uit de overgelegde stukken, onder meer ter zitting, is gebleken dat in de directe omgeving van het plangebied meer bebouwing met dergelijke hoogtes te vinden is.

Gelet op het bovenstaande behoefde de raad naar het oordeel van de Afdeling aan de met de bedrijfsloods gepaard gaande bezwaren voor [appellant] niet zo veel gewicht toe te kennen dat hij die niet ondergeschikt heeft kunnen achten aan de daarmee gediende belangen.

2.5. Voorts stelt [appellant] zich op het standpunt dat de economische uitvoerbaarheid van het plan onvoldoende zorgvuldig beoordeeld is. [appellant] voert aan dat in het bestemmingsplan een anterieure overeenkomst tussen het hoveniersbedrijf en de gemeente Buren wordt genoemd, terwijl het raadsvoorstel stelt dat er geen anterieure overeenkomst zou zijn gesloten.

2.5.1. De Afdeling overweegt dat het antwoord op de vraag of al dan niet een anterieure overeenkomst is gesloten, niet bepalend is voor de economische uitvoerbaarheid van het plan. In de toelichting op het plan is op de economische uitvoerbaarheid ingegaan. Gezien het daar gestelde bestaat naar het oordeel van de Afdeling geen aanleiding om aan de economische uitvoerbaarheid van het plan te twijfelen.

2.6. Verder stelt [appellant] dat in verband met het gebruik van bestrijdingsmiddelen het hoveniersbedrijf ter plaatse niet passend is vanwege de omliggende woningen.

Hij wijst erop dat een afstand van minstens 30 meter aangehouden moet worden tussen het hoveniersbedrijf en de dichtstbijzijnde woningen volgens de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering", editie 2009 (hierna: de VNG-brochure). Van deze brochure kan slechts gemotiveerd worden afgeweken. Bovendien heeft de raad slechts met het aspect geluidhinder rekening gehouden en niet met de aspecten geur- en stofhinder.

2.6.1. De raad heeft naar voren gebracht dat ook onder de oude bestemming het gebruik van bestrijdingsmiddelen al mogelijk was.

De raad stelt dat door de herziening van het bestemmingsplan het gebruik op het perceel niet zal veranderen, nu het perceel in gebruik blijft als hoveniersbedrijf. De raad betoogt dat de VNG-brochure met name is bedoeld voor nieuwe situaties, waar hier geen sprake van is. De raad voert verder aan dat een akoestisch onderzoek is gedaan om te bepalen of [appellant] geluidhinder zal ondervinden van het hoveniersbedrijf. Volgens dat onderzoek blijft de geluidsbelasting van het perceel van [appellant] binnen de daarvoor geldende wettelijke normen.

2.6.2. De in de VNG-brochure opgenomen afstanden zijn indicatief, waarvan gemotiveerd kan worden afgeweken. In haar uitspraak van 25 juni 2003, no. 200203362/1, heeft de Afdeling reeds overwogen dat deze afstanden zijn bedoeld voor nieuwe situaties en niet voor de toetsing van bestaande situaties. Het laten voortbestaan van een bestaande situatie kan echter onder omstandigheden in strijd zijn met een goede ruimtelijke ordening, indien blijkt dat de nadelige gevolgen hiervan zo groot zijn dat dit in redelijkheid niet aanvaardbaar kan worden geacht. De VNG-brochure kan in zoverre bij bestaande conflictsituaties een indicatie geven van de mate van hinder.

Op grond van de stukken en het verhandelde ter zitting is aannemelijk geworden dat sedert 1990 ter plaatse een hoveniersbedrijf is gevestigd. Naar het oordeel van de Afdeling beoogt het plan geen wezenlijke verandering van deze bedrijvigheid. Gelet hierop kan de raad worden gevolgd in zijn standpunt dat hier sprake is van een bestaande situatie die zich niet leent voor onverkorte toepassing van de VNG-brochure en het aanhouden van de daarin aangegeven afstanden.

Aangaande het gebruik van bestrijdingsmiddelen heeft [hoveniersbedrijf] naar voren gebracht dat dit gezien de aard van het bedrijf, waarbij de werkzaamheden veelal elders plaatsvinden, zeer beperkt is en een gebruik van bestrijdingsmiddelen in een gewone siertuin niet te boven gaat. De Afdeling acht deze stelling niet onaannemelijk en neemt daarbij in aanmerking dat niet is gebleken dat zich in het verleden problemen in dit opzicht hebben voorgedaan.

Voor het antwoord op de vraag of de bestemming "Bedrijf-Hoveniersbedrijf" in verband met hinder voor [appellant] aanvaardbaar is, is ook het door de raad genoemde akoestische onderzoek van belang. In het overgelegde rapport van dit door Peutz uitgevoerde onderzoek, gedateerd 21 juli

2010, wordt als conclusie vermeld dat de akoestische situatie van het bedrijf na realisering van de nieuwe hal acceptabel is en in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening. Gesteld noch gebleken is dat deze conclusie onjuist is.

Gelet op het bovenstaande behoefde geen overwegende betekenis te worden toegekend aan de omstandigheid dat de afstand tussen het hoveniersbedrijf en de woning van [appellant] minder dan 30 meter bedraagt.

2.7. In hetgeen [appellant] heeft aangevoerd ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat de raad zich niet in redelijkheid op het standpunt heeft kunnen stellen dat het plan strekt ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening.

In het aangevoerde wordt evenmin aanleiding gevonden voor het oordeel dat het bestreden besluit anderszins is voorbereid of genomen in strijd met het recht.

Het beroep is ongegrond.

2.8. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:
verklaart het beroep ongegrond.

NOOT

In de bovenstaande uitspraak bevestigt de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State haar uitspraak van 25 juni 2003, nr. 200203362/1, waarin de Afdeling heeft overwogen dat de afstanden uit de VNG-brochure "Bedrijven en milieuzonering" zijn bedoeld voor nieuwe situaties en niet voor toetsing van bestaande situaties. Bij bestaande situaties blijft de VNG-brochure echter niet zonder betekenis. De daarin opgenomen afstanden kunnen wel een indicatie vormen voor de aanvaardbaarheid van het plan vanuit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening. Hoewel deze uitspraak een bevestiging is van een bestaande lijn, lijkt de Afdeling kritischer op de toepassing van de VNG-brochure bij bestaande bedrijven. In de afgelopen maanden zijn drie uitspraken met deze strekking gewezen. Dit zijn, naast de hiervoor opgenomen uitspraak, de uitspraken van de Afdeling bestuursrechtspraak

van de Raad van State van 28 december 2011, nr. 201010979/1 en 30 november 2011, nr. 2010012164/1.

De Afdeling overweegt in de hiervoor opgenomen uitspraak dat de afstanden uit de VNG-brochure bij bestaande conflictsituaties een indicatie van de mate van hinder kunnen geven. De Afdeling toetst of de gemeenteraad, voorafgaand aan het vaststellen van het bestemmingsplan, de afstanden uit de VNG-brochure afdoende in de belangenafweging heeft betrokken. Als de feitelijke afstanden afwijken van de afstanden zoals die in de VNG-brochure zijn opgenomen, moet worden gemotiveerd waarom er desondanks sprake is van een goed woon- en leefklimaat bij de in de omgeving gelegen woningen. In deze motivering spelen onder andere de veroorzaakte hinder en een vergelijking van het nieuwe met het oude ruimtelijke plan een rol. In de hiervoor opgenomen uitspraak maakt het nieuwe plan geen wezenlijke verandering van de bedrijfsactiviteit (een hoveniersbedrijf) mogelijk. Bovendien had de gemeenteraad een onderzoek naar de door het hoveniersbedrijf veroorzaakte geluidhinder uitgevoerd. Uit dat onderzoek bleek dat de geluidbelasting onder de wettelijke normen bleef. De Afdeling accepteert dat in dit geval wordt afgeweken van de in de VNG-brochure opgenomen afstanden. Uit de uitspraak van 28 december 2011, nr. 201010979/1 blijkt, dat een schutterij is gevestigd op 1,5 meter van een woonperceel. Dit, terwijl in de VNG-brochure voor die activiteit een afstand van 500 meter vanwege geluidhinder wordt voorgeschreven. Hoewel de schutterij-activiteiten gedeeltelijk ook al in een ouder plan waren toegestaan, overweegt de Afdeling dat ook ten aanzien van die activiteiten de gemeenteraad de afstanden uit de VNG-brochure in de belangenafweging had moeten betrekken. Daarom overweegt de Afdeling dat niet inzichtelijk is gemaakt in hoeverre bij de omliggende woningen een aanvaardbaar woon- en leefklimaat kan worden gewaarborgd. In de uitspraak van 30 november 2011 nr. 201012164/1 wordt door de Afdeling onder verwijzing naar de afwijking van de afstanden uit de VNG-afstandstabellen geaccepteerd dat een bedrijf niet positief wordt bestemd, maar onder het persoonsgebonden overgangsrecht wordt gebracht. Relevant hierbij was dat het bedrijf eerder niet positief was bestemd, maar op grond

van het overgangsrecht uit een ouder bestemmingsplan werd geëxploiteerd. Het bedrijf verhandelt en repareert aanhangwagens. Dit bedrijf is op één meter afstand van de meest dichtbijgelegen woning gevestigd. De VNG-brochure schrijft voor dergelijke bedrijven een afstand van minimaal 30 meter voor. De Afdeling accepteert de keuze van de gemeenteraad onder verwijzing naar de afwijking van de afstanden uit de VNG-brochure en de aard van de bedrijvigheid.

Deze uitspraken laten nog eens zien dat ook bij bestaande bedrijven niet te gemakkelijk over afwijkingen van de afstanden uit de VNG-brochure moet worden heengestapt. Afwijkingen moeten net als bij nieuwe bedrijven worden gemotiveerd en de door het bedrijf veroorzaakte hinder moet worden onderzocht.

J.S. Haakmeester

Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
28 december 2011, nr. 201012440/1/R1, LJN BU9438
(mr. Mondt-Schouten)
Noot R. van Bommel

Bestemmingsplan. Milieuvergunning. Goede ruimtelijke ordening. Melkveehouderij. Buitengebied. Maximale mogelijkheden bestemmingsplan. Toetsingskader. Milieugevolgen. Uitbreidingsruimte veehouderij.

[Wro art. 3.1]

De gemeenteraad van Borne heeft het bestemmingsplan "Buitengebied Borne, actualisatie en reparatie" vastgesteld, waarbij voor een perceel waar een melkveehouderij is gevestigd, het bouwperceel binnen de bestemming "Agrarisch gebied met landschapswaarden" ten opzichte van het vorige bestemmingsplan "Buitengebied" met ongeveer 0,6 hectare is vergroot.

De Afdeling is van oordeel dat de gemeenteraad de milieugevolgen van het bestemmingsplan ten onrechte heeft beoordeeld op grond van de vigerende milieuvergunning. Een milieuvergunning kent een ander toetsingskader dan de Wro en kan